

20. VUOSISADAN BETONIARKKITEHTUURIN IKONI – BAUHAUS VIHDOIN RESTAUROITU

Tarja Nurmi, arkkitehti SAFA

Artikkelin valokuvat. Tarja Nurmi



Deessaun 1920-luvulla rakennettu Bauhaus, siihen liittyvät mestaritalot (Meisterhäuser) ja muut Walter Gropiuksen ja bauhauslaisten suunnittelemat rakennukset ja Siedlungit ovat ammattilaisille ja arkkitehtuuritristeille tulleet laajemmin tutuksi vasta 1990-luvulla.

Toimintaa sodan runtelemassa Bauhausissa oli toki jo DDR:n aikana, ja silloin tehtiin myös jonkinasteisia restaurointitöitä. Korjaustoimenpiteitä suoritettiin myös pian Saksojen yhdistymisen jälkeen. Esimerkiksi professorien asunnot olivat siinä vaiheessa ryöstäytyneet suorastaan järkyttävään kuntoon. Varsinaiset Bauhaus-rakennusten kunnostustyö aloitettiin näistä väriyksiltään hienoista yksityistaloista, jotka sijaitsevat mäntykangasmaisemassa pienen kävelymatkan päässä itse päärakennuksesta.

Bauhaus on nykyisin maailmanperintökohde. Sen uudessa, kauan odotetussa korjaus- ja restaurointityössä on tarkkaan täytynyt tasapainotella nykykäy-

tön ja rakennussuojelun sekä restauroinnin periaatteiden ja kaiken autenttisen suojelun suhteen. Samoin on täytynyt analysoida, mitkä osat päärakennuksesta tulee entistää mahdollisimman tarkkaan ja minkä osien restaurointi on käytännöllisesti katsoen lähes mahdotonta.

Päärakennus kuuluine verstassiipineen ja asuntolatorneineen hohtaa nyt valkoiseksi maalattuna, taianomaista valoa heijastavin lasipinnoin varustettuna modernin teräsbetoniarkkitehtuurin ja transparenssin ikonina. Läpinäkyvyyden ja heijastusten idean säilyttämiseksi talossa on edelleen mm. vain yksinkertaiset lasit ja sirot teräksiset, grafiitinharmaat puitteet.

Niin sanottuja avaintiloja ovat aulaportaikko, lasiseinäiset verstassiivet kuuluisine tuuletusikkunoineen sekä teatterisali ja ruokala, jotka voidaan paljoevoisesti liittää toisiinsa. Myös Gropiuksen huone on suhteellisen alkuperäisessä kunnossaan joitakin kiinteitä kalusteita myöten.

1

2

3

Silmiinpistävin ero suhteessa entiseen liittyy betonipintojen väryykseen. Niin sanottuja Bauhaus-värejä eli sinistä, punaista ja keltaista on turha etsiä. Sen sijaan alkuperäiset, hienostuneet värit auditorion katon hopeanhohtoa myöten ovat nyt ihailtavissa.

Päärakennus ja ns. mestaritalot ovat avoinna vierailijoille. Asuntolatornin uudistustyöt ovat vielä kesken, mutta se tarjoaa jatkossa myös mahdollisuuden majoittua legendaaristen ulokeparvekkeiden äärelle. Huoneisiin ei kuitenkaan tehdä nykyisiä kylpyhuoneita, vaan peseytyminen suoritetaan kussakin kerroksessa olevissa suihkuhuoneissa. Ne ovat 1990-luvulta arkkitehti, professori *Inken Ballerin* suunnittelema.

Bauhausin osoite:
Gropiusallee 38, 06846 Dessau
www.bauhaus-dessau.de

BAUHAUS / DESSAUN VAIHEET PÄHKINÄNKUORESSA:

1926 Hochschule für Gestaltung / Walter Gropius. Bauhaus ehti toimia uudessa talossaan vain 1920-luvun lopulle, jolloin koulu poliittisista syistä lakkautettiin ja se siirtyi Berliiniin.

NSDAP käytti Bauhausia sittemmin koulutusraKENNUKSENA 1920-luvulta, ja toisaalta se haluttiin myös purkaa. Rakennus pääsi jo tuolloin huonoon kuntoon.

1945 Bauhaus kärsi vakavia vaurioita pommituksissa. Lasijulkisivut eivät kestäneet paineaaltoa vaan repeytyivät. Rikkoutuneet lasijulkisivut muraattiin umpeen ja varustettiin tavanomaisin, vertikaalisin aukoin. Ne korvattiin vuonna 1960 nauhaikkunoin. Taloa käytettiin tavallisena kouluna.

1964 rakennus tuli jälleen rakennussuojelun piiriin. Entinen bauhauslainen *Konrad Püschl* teki tarkkoja tutkimuksia ja korjaussuunnitelmia. Vuoden 1976 rekonstruktion, DDR-kielellä "Reko 76":n yhteydessä näitä suunnitelmia ei noudatettu, vaan verstaiden julkisivupinnat toteutettiin alumiinista ja lasista, mustaksi maalatuin metalliosin.

Vuodesta 1996 Stiftung Bauhaus Dessau on vastannut rakennuksen restauroinnista ja sitä edeltävistä tutkimuksista ja kartoituksista.

1-7

Bauhaus on restauroitu. Päärakennus kuuluine verstaassii-pineen ja asuntolatorneineen hohtaa nyt valkoiseksi maalattuna modernin teräsbetoniarkkitehtuurin ja transpa-renssin ikonina.

